

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep.
0030 OSLO

Deres ref

Vår sak
03/01873-009 010655/03
622 0

JES
Oslo, 04 11 2003

NY LOV OM BETALING OG INNKREVING AV SKATTE- OG AVGIFTSKRAV (SKATTEINNKREVINGSLOV)

Landsorganisasjonen i Norge viser til departementets brev av 07.07.03 angående ovennevnte.

LO viser til at det er avgjørende for en god utvikling av offentlig sektor at myndighetene har effektive styringsverktøy. Dette gjelder ikke minst når det gjelder innkreving av skatter og avgifter. En rimelig og rettferdig innkreving av skatter og avgifter, som bygger opp under skatteevnen og skatteviljen, er nødvendig for å finansiere velferdsstaten.

LO er således enig i at det er behov for et mer enhetlig lov- og regelverk for innkreving av skatter og avgifter. Dette kan skje enten ved harmoniserende endringer i dagens lover, eller gjennom en helhetlig ny lov for innkreving av skatter og avgifter slik høringsnotatet argumenterer for.

Det kan imidlertid reises vesentlige innvendinger til departementets forslag som må trekkes inn i en slik vurdering, slik det fremgår av vedlagte hørings svar fra Fagforbundet til LO. Blant annet kan tilgjengeligheten og brukervennligheten ved denne delen av lovverket svekkes.

Med vennlig hilsen
LANDSORGANISASJONEN I NORGE

Bente N. Halvorsen

Stein Røegård

Vedlegg Fagforbundet hørings svar til LO

4722072569

FAGFORBUNDET

Landsorganisasjonen i Norge

Youngsgt. 11
0181 OSLO

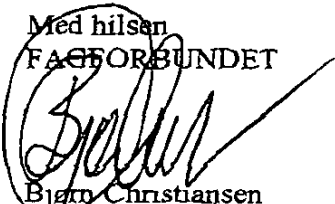
LO I NORGE		
SAK-DOKNR.	ARK NR	
03/00905-002 203 & 13	60200	
FILM NR		
20. OKT 2003	000000	
AVD.	SAKS A	BEH. I MØTE
2003	2003	

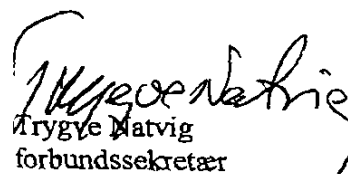
Deres ref.

Vår ref / Saksbehandler
03/00905-002 203 & 13
Trygve Natvig / tlf 22 07 25 87Dato:
20 10.2003**NY LOV OM BETALING OG INNKREVIING AV SKATTE- OG AVGIFTSKRAV
SKATTEINNKREVINGSLOV - HØRING MED FRIST 30. SEPTEMBER 2003**

Vedlagt følger svar på denne høringen fra Fagforbundet

Vi beklager at den er forsinket i forhold til fristen

Med hilsen
FAGFORBUNDET

Bjørn Christiansen
Avdelingsleder

Trygve Natvig
forbundssekretær
Vedlegg Høringssvar
Kopi

FORSLAG TIL NY SKATTEINNKREVINGSLOV

Hørings svar fra Fagforbundet.

1 Gjeldende skattebetalingsordning – et rettsikkerhetsmessig gode

I skattebetalingsloven finner man samlet og helhetlig beskrivelse av samtlige brukeres plikter og rettigheter vedrørende skattebetaling. Skattebetalingsloven omtaler skattyter, arbeidstaker, arbeidsgiver, sentrale myndigheter, skatteoppkrever og folkevalgte organer.

Grunnelementet i skattebetalingsordningen er forskuddstrekkordningen som arbeidsgiverne håndterer, og som ble innført i 1957 ("skatt av årets inntekt"). Arbeidsgiveren har plikt til å trekke forskuddstrekk i lønn, godtgjørelse eller oppgjør, slik det på forhånd fastsatte skattekortet til arbeidstakeren tilsier, og til å betale dette inn til skatteoppkreveren. Hvis arbeidsgiveren som trekkpliktig ikke utfører sine oppgaver iht skattebetalingsloven, er han både økonomisk og strafferettslig ansvarlig. Trekkordningen og de plikter og rettigheter som følger av dette er helhetlig beskrevet i skattebetalingsloven.

For arbeidstakeren er gjeldende trekkordning et rettsikkerhetsmessig gode, idet han får godskrevet forskuddstrekket selv om arbeidsgiveren ikke har oppfylt sine plikter om å betale inn trekket til skatteoppkreveren. Finansdepartementet foreslår i utkast til ny skatteinnskrevingslov å splitte opp trekkssystemet i forskjellig lovverk slik at reglene om arbeidsgivers (trekkpliktiges) plikter og ansvar blir uklare og uoversiktlige. Konsekvensen er en svekkelse av arbeidstakerens stilling

En oppsplitting av trekkssystemet vil dessuten medføre en svekkelse av den naturlige oppfølgingen skatteoppkreveren har overfor den trekkpliktige. Dette betyr ytterligere en svekkelse av den ansattes rettigheter

Skattebetalingsordningen og skattebetalingsloven har fungert meget tilfredsstillende. Finansdepartementet foreslår å erstatte denne med et halvt dusin lover – som i praksis medfører vanskeligere tilgjengelighet for alle brukere

Prosessen som har ført frem til det nye lovforslaget har vært en helt intern prosess, der ingen brukergrupper har fått være med – og der også interne deltakere ble "kastet ut" dersom man hadde alternative oppfatninger – se innlegg "Arrogant og dumt av finansdepartementet" på side 21 i Kommunal rapport nr 31 – 2003

2 Helhetlighet og oversiktighet

Forslaget til Finansdepartementet medfører – dersom det blir vedtatt – at den helhetlige skattebetalingsloven tas bort og erstattes av en (hybrid av en) skatteinnskrevingslov, som må ses i sammenheng med minst et halvt dusin andre lover (bl a ligningsloven, finansavtaleloven, forvaltningsloven, skatteloven, gjeldsordningsloven) for å få oversikt over totaliteten

Forslaget til Finansdepartementet innebærer blant annet at reglene om beregning og utskriving av forskuddstrekk flyttes til ligningsloven. I forhold til overvåking av arbeidstakernes rettigheter er dette lite hensiktsmessig, idet man ikke lenger får alle viktige regler vedrørende utskriving, betaling, rapportering og innkreving av skatt i samme lov

Når det gjelder tilgjengeligheten for brukerne innebærer forslaget altså et skritt i feil retning. De ulike typer skatter og avgifter som departementet legger inn i en og samme lov er reelt forskjellige. Konsekvensen er at ikke alle regler passer for alle typer krav, og at man må gjøre unntak. Kombinasjonen av hyppig bruk av henvisninger til andre regler og store mengder unntak fra hovedreglene, gjør loven i praksis nesten umulig å finne frem i. Man må ha foran seg den nyeste utgaven av diverse lover og en hel rekke forskrifter vedrørende disse lovene. I tillegg må man bla frem og tilbake for å finne ut om noen av unntaksreglene gjelder.

Fragmenteringen av regelverket gjør det hele uoversiktlig og vil skape usikkerhet

3 Brukervennlighet og rettsikkerhet

Henvisningsteknikken som er benyttet i lovutkastet reduserer ikke bare tilgjengeligheten og brukervennligheten av loven. Den medfører også uklare regler. For eksempel gis grunnlaget for hva som er trekkpliktig ytelse ved generell henvisning til skatteloven kap. 5. Dette fremkommer i dag direkte i skattebetalingsloven. Det er ikke er en absolutt sammenheng mellom skatteplikten og trekkplikten i dagens lovverk, og lovgivningsteknikken fører derfor til uklarheter mht om korrekt forskuddstrekk blir foretatt, med mulig restskatt og problemer i den forbindelse for arbeidstakeren i neste runde

Arbeidstakerens sikkerhet for trukket forskuddstrekk blir redusert, fordi sentrale trekkregler for arbeidsgiveren iht. skattebetalingsloven etter forslaget fremstår som uoversiktlige og med uklar sammenheng. For eksempel beskrives *forskuddstrekk og påleggstrekk* som sammenlignbare trekkordninger ("skattetrekk"), samme trekkgrunnlag reguleres i flere forskjellige lovverk og sammenhengen mellom *skattetrekk og godskrift* av arbeidstakerne (avregning) blir uoversiktlig.

I dag er alle regler som gjelder betaling av skatt samlet for ett sted – i skattebetalingsloven. Det gjelder enten det er hva arbeidsgiveren skal gjøre, eller hva skattyteren selv skal gjøre. Forslaget til ny skatteinnkrevingslov innebærer at reglene blir splittet opp og fordelt på ulike lover. For brukeren – den personlige skattyter – betyr det at muligheten for å se sammenhengen mellom egne plikter og rettigheter forsvinner

Skattebetalingsloven håndheves av de kommunale skatteoppkreverkontorene, skattefogdene og skattedirektoratet. De ansatte ved disse kontorene har i dag oversikt over regelverket, og kunnskaper som er opparbeidet gjennom årtier. Ved å fjerne skattebetalingsloven overser man betydningen av denne kunnskapsbasen, og fjerner med et håndgrep en av de viktigste rettsikkerhetsgarantiene skattyterne har

Forslaget til ny innkrevingslov må derfor tolkes slik at det kun gavner Finansdepartementet (innkrevingsmyndigheten) og ikke andre brukere. Hva gjør det med rettsfølelsen og rettferdigheten?

Skattebetalingsordningen gjelder i forhold til *alle personer og bedrifter i Norge hver eneste dag*. De ulike særavgifter (investeringsavgift, arveavgift, toll, motorvognavgift, båtavgift osv.), er til dels sporadiske krav og de gjelder i all hovedsak bare et forholdsmessig lite antall subjekter. Slik sett vil det være rettsikkerhetsmessig bedre at disse særavgifter fortsatt reguleres i egne lover, gjerne med henvisning til andre lover (eksempelvis skattebetalingsloven) der hvor regelverket tilsier det. Skal alle avgifter av alle slag legges inn i en lov om innkreving av alle disse avgifter, samtidig som den godt fungerende

skattebetalingslov splittes på ulike lovverk, mister vi også det element av styrke som ligger i den lange praksis som den etablerte ordning innebærer.

4 Folkevalgt innsyn/billighet

Folkevalgt innsyn og innflytelse i skattebetalingen ble redusert i 1997 og foreslås nå eliminert i og med at skatteutvalgene foreslås fjernet og at "lemping" på billighetsgrunnlag, dvs mulighet for ettergivelse når skattyteren uforutsett kommer i helt "umulige" situasjoner, foreslås eliminert som "institutt".

Fjerningen av billighetslemping føyer seg inn i rekken av innstramminger av lovverket man synes å se i forhold til brukerne. Departementet foreslår at skattytere med behov for ettergivelse skal henvises til å søke gjeldsordning. Den gruppen som har mest behov for ettergivelse av billighetsgrunner, er personer som vil falle utenfor muligheten til en eventuell gjeldsordning. Det vil er ikke rimelig å tvinge alle som har akutte problemer med å betale sin skattegjeld til å gjennomføre 5 år på gjeldsordningslovens strenge vilkår.

5 Reelle forbedringsmuligheter

Dersom formålet med loven var å gjøre ting enklere for brukerne, kan man i dagens system gjøre forbedringer/forenklinger. Hadde departementet rådspurt brukere med erfaring med gjeldende skattebetalingslov ville man åpenbart ha fått en rekke innspill til forbedringer.

Departementet har gjennomført en lovutredning på et område med vesentlig betydning for arbeidstakeres rettssikkerhet og rettigheter uten at arbeidstakerorganisasjonene har vært representert i arbeidet.

6 Anbefaling

Forslaget fra Finansdepartementet vil medføre en vanskeligere hverdag for brukerne. Forslaget – og henvisningsteknikken det er basert på – bør avvises. Skattebetalingsloven med sin systematikk og sortering – gjerne modernisert i samråd med brukere – bør opprettholdes. Harmonisering av renteregler m. m. kan oppnås enklere på andre måter, for eksempel ved at det i øvrige avgiftslover henvises til skattebetalingslovens regler, der de passer.